

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 43.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplat-
nike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo
K 2-25. Na god i na cijelu godinu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 filira.
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
23. listopada 1910.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petični redak u re-
dakcionom dijelu 20 fil. u oglašnom 10 fil. Za oglaš, koji
se više puta vrćuje, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Izborni čin.

Izbor za narodnog zastupnika obaviti će se u Samoboru pred dva glasalačka od-
bora. To je jedna od novih ustanova izb.
reda, prema kojoj valja za izb. kotar, koji
broji preko 2000 do 3500 izbornika, posta-
viti dva taka odbora. Članovi izb. odbora
jesu predsjednik i odbornici onoga glasa-
čkoga odbora, koji je naznačen kao
prvi. Članovi glasalačkog odbora jesu:
predsjednik i dva odbornika za svaku općinu
iz koje glasuju izbornici pred dotičnim od-
borom. Najkasnije 5 dana prije izbora imaju
općine priopćiti izabrane odbornike, inače
će ih imenovati sam predsjednik. Služba je
odbornika počasna i dužan ju je primiti
svatko tko ima propisanu kvalifikaciju a
nije navršio 60 godina. Tko ne prima izbor
a nema pravo otklona, potpada globi od
50—400 K.

Glasalačkom je odboru glavni zadatak
da sabira glasove izbornika, pa da ustanovi
koliko je valjanih glasova dobio svaki od
kandidata. Zaključci izbornog i glasalačkog
odbora stvaraju se većinom glasova, a mo-
raju biti barem 3 člana nazočna.

Kandidatom za narodnog zastupnika
smatra se onaj, koga najmanje 15 izbornika
dotičnog izbornog kotara bez obzira na to,
gdje imaju glasati, predlože pred izbornim
odborom dotično glasalačkim, koji vrši po-
sirove izbornog odbora, najkasnije pol sata
iza kako je predsjednik izjavio odbor kon-
stituiranim. Predlažući kandidata, mogu isti
izbornici u interesu svog kandidata imeno-
vati dvojicu pouzdanika za svaki glasalački
odbor. Ovi imaju pravo prisustvovati čla-
vom izbornom činu, pa i strukturu. Predsjed-
nici izbornog odbora imaju se strogo dr-
žati zakonskih propisa u pogledu kandida-
cija pod istom kaznenom odgovornošću.

Odbornike glasalačkog odbora savje-
ruje predsjednik, pa se konstituiranje mora
biti prije dovršiti. Glasanje ima započeti
najkasnije u 9 sati. Glasanje se osobno i
usmeno. Nijemi i gluhojemi mogu glas-
vati ispunjenom glasovnicom. Izbornici se
pozivaju iz asbučnoga popisa, i pozivanje
izbornika mora biti svršeno najkasnije jedan
sat prije svršetka glasanja. Glasovanje
traje do 4 sata, a prijavi li se još tamo i
izbornik za glasanje, biranje se ima nasto-
viti do 5 sati i onda zaključiti.

U izbornom kotaru u kojem ima više
glasalačkih odbora, treba da se glasalački
odbor i, koji je ujedno i izborni, sastane u
sjednicu najkasnije idući dan nakon izbora
prije podne. Izborni odbor ima pominjivo
pregledati i ispitati posljedak glasanja i

postupak glas. odbora, i o tome sačiniti za-
pisnik kako to zakon određuje. Onoga
kandidata, koji je dobio natpolovičnu
većinu sviju predanih valjanih glasa, pro-
glasit će predsjednik izabranim narodnim
zastupnikom. Ne postigne li nijedan
kandidat te većine ima se obaviti uži izbor.
Kad bi između triju kandidata koji su ispod
natpolovične većine ipak dobili razmjerno
najviše glasova, dva dobila jednaki broj
glasova, odlučilo bi se ždrijebom, koji od
te dvojice dolazi u uži izbor s trećim kan-
didatom. Uži se izbor ima obaviti na dan,
koji je određen pri raspisu izbora, a ima
ga i predsjednik izbornog odbora objaviti
kod proglašivanja posljedka izbora kao i onu
dvojicu kandidata, koji dolaze u uži izbor.

Domaće vijesti.

Predaja odličja. U četvrtak prije
podne predan je našem odličnom sugradja-
ninu g. Edvardu Presečkiju srebrni krst
za zasluge s krunom, kojim ga je odlikovalo
Njeg. Veličanstvo. Svečana predaja ovog
odličja obavljena je u vijećnici trg. pogla-
varstva, na kome je toga jutra istaknuta u
slavu ove svečane zgrade stara građanska
zastava, te dvije duge hrvatske trobojke.
Prije zakazanog sata sabralo se na poziv
načelnika u vijećnici ovelik broj odličnoga
građanstva, da prisustvuje predaji odličja.
Tu vidjesmo gg. kot. predstojnika M. Kiju-
čeca, kot. suca dra. Markovića, načelnika
Čopa, trg. zastupnika dra. Horvata, Hrčića,
dra. Juratovića, Hercega, Franju Reizera st.
i ml., Golešića i Simca, te činovništvo
ovdašnjih oblasti i uroda. Predstavnici i za-
stupnici ovdašnjih društava: „Jaka“, Pučke
čitaonice, vatrogasnog društva, obrtničko-
škog društva, te veteranskog bijahu za-
stupnici u ovelik broju, te u društvenim
svlačnim odorama. Točno u 10 sati došao
je u vijećnicu kr. podžupan velem. g. Ojuro
Horvat, koji upravi na odlikovanoga i
nazočnike otvorila ove besjede:

Vrlo poštovana gospodo! Njegovo c.
i kr. apost. Veličanstvo prevažnim riješe-
njem od 14. kolovoza udostojalo se premi-
lostivo podijeliti srebrni krst za zasluge
s krunom u znak priznanja javne dobro-
vornosti vrlo poštovanom građaninu g.
Edvardu Presečkomu. Ovo visoko odliko-
vanje ponovo je zasvjedočenje duboke oči-
nabe brige uzvišenog vladara, koji daje iz-
ražaje priznanja građaninu, koji dobro i
najbolje tvori. Ono neka bude potokom
svjema nama u vršenju građanskih i čov-
ječih dužnosti. Skromna ali čestit život
odlikovanoga pun je dobrih i plemenitih
djela, pa možda glavna starostava. Špa-
nje zagrebačke samo ređuje da mu mogu
osobno uručiti ovo prevažno odličje koje,
kao Vilniš Stvorac, ređalo mu dugi niz go-
dina njegove čestite i plemenite građ. Čast
mi je izjaviti, da ovo odlikovanje jest ujedno

odlikovanje cjelokupnoga građanstva Sa-
mobora. Da živi Njegovo Veličanstvo naš
premlostivi kralj! na što nazočni kliknuše
trokratni: Živio kralj!

Izatoga prikopčao je podžupan odliko-
vanom srebrni krst na grudi uručivši mu
ujedno dekret bana i odnosne statute reda.
— Gosp. Presečki zahvali nato ganuto u
prvom redu Njeg. Veličanstvu na odlikova-
nju, podžupanu oblasnim glavarima, načel-
niku, nazočnom građanstvu i zastupstvu,
te zastupnicima korporacija.

Pošto su na to svi nazočni čestitali
odlikovanomu, dovršen je ovaj svečan čin
predaje Prev. odlikovanja našem vrijednom
i zaslužnom sugradjaninu g. Presečkomu.

Odlikovanje. Njegovo Veličanstvo
odlikovalo je ogulinakoga oružničkoga ved-
noga zapovjednika g. natporučnika Viktora
Šeka sa vojničkom kolajnom za zasluge
na crvenoj vrpci. Gosp. Šek bio je prije
vojnog reaktiviranja učiteljem u Sv. Nedjelji,
a brat je vlasnika tiskare našega lista.

Zdravstvene prilike u Samoboru
i kotaru bijahu na početku jeseni dosta
povoljne u samom Samoboru, jer nije bilo
niti jednog slučaja kakove prijepijive bo-
lesti, koji bi svršio sa smrću. U kotaru je
bilo stanje manje povoljno. U općini sv.
Nedjelja vlada već dulje trbušna pošalina
(Typhus) i to u selu Brezju gdje je bilo do
sada 26 slučajeva, od kojih je jedan umro;
većina je ozdravila a nekoji još boluju.
Poprimljene su sve zdravstveno-redarstvene
mjere, da se ta opasna bolest dalje ne širi.

U Rudama gdje je vladao epidemički
d o b r a c, oboljelo je do sada u svemu 46
djece, i to većinom školske, tako da se je
morala škola zatvoriti. Bolest je lakše na-
ravi, te je samo jedno dijete umrlo.

Kako sada vlada bojazan da se ne
svučemio gost kolera, budno pazi sva
općinska poglavarstva na čistoću. Za slučaj
kolere određene su u svakom mjestu izdu-
pe 2 kuće za privremenu bolnicu. Svaka
općina ima u zalih nekoliko centi živog
vapna, po 25 litara i više karbolne kiseline
za dezinfekciju izmetina.

Medje oblastima vlada budni saobra-
čaj, te se pazi na svaki sumnjivi slučaj.
Osim toga ima svaka općina po nekoliko
kreveta, nosiljke i potrebne stvari.

Svaki sumnjivi stranac mora se odmah
prijaviti oblasti, osobito pak oni, koji bi
dolazili iz okruženih krajeva. Dr. K.

Određjenje okoliša oko birališta.
U smislu izbornog reda za sabor sabranje
no je svakome, dok se ne svrši izborni čin,
govoriti govore izbornicima ili kako mu
drago drugočije agitovati za izbor i to u
izbornim prostorijama i u zgradi, gdje se te
prostorije nalaze, pa i u najbližem okolišu
te zgrade.

Pri izboru narodnog zastupnika u iz-
bornom kotaru broj 23 s biralištem u Sa-
moboru na dan 28. listopada obasile taj
okoliš prema oglašu kot. oblasti: I za izborni
odbor te glasački i. trg. Leopolda Salvatora
od kuće g. Franje Bahovca u pravcu do

kuće gdje. Anger, te od svratišta, „k gradu Trstu“ pravcem do dućana g. Makse Škarka.

II. za glasački odbor II. cio trg. pred zgradom niže pučke škole u Samoboru.

Sv. šumunski sajam u Zagrebu preložen je radi izbora na 3. studenoga.

Glavna vježba vatrogasnog društva. U nedjelju poslije podne bila je glavna vježba ovdašnjeg požrtvovnog i u svakom pogledu ambicioznog vatrogasnog društva. Vježba je izvršena u Rambergovoj ulici, a kao projektirani goreći objekt bila je kuća gosp. Marcela Melinčaka, koji je i kao vježbatelj požarne čete ravnao samom vježbom. Zadaća same vježbe bila je i ta, da se ispita s kakim se uspjehom može da upotrijebi u gasilačke svrhe voda iz kanala u Rambergovoj ulici, koja se napušta iz potoka Gradne. Vatrogasci su i ovom prilikom dokazali svoju valjanu spremu i taktiku juriša, ali su imali malu nepriliku sa strojevima. Štrcaljke povukle su previše blata u sitku, koga se u kanalu napretek naslagalo, pa je to bilo glavnim uzrokom, da su se mlazovi vode pojavili tek nakon odstranjenja ovih zapreka. Svakako će ovo iskustvo dobro poslužiti gasilačkoj četi za slučaj zbiljake nesreće u pomenutoj ulici. Inače kako smo već napomenuli, vatrogasci svih odjela izvršili su svoju dužnost savjesno. Poslije vježbe bila je mala društvena zabavica u gasilani. — Od 1. studenoga započet će u društvu nedjeljama teorijska predavanja iz područja vatrogasne taktike.

Zakon o zaštiti slobode izbora priopćen je izbornicima oglasima na javnim mjestima. Zato ga i ne donosimo ovdje napose, nego upozorujemo na nj kao i na ostale izborne oglase izbornike našega kotara.

Zamjena mjesta opć. bilježnika. Načelnik i bilježnik općine Sv. Martin g. Dragan Gašparac zamijenio je svoje službeno mjesto sa opć. bilježnikom u Vukovini g. Leopoldom Locherom.

Gradjenje vila. Našu noticu pod ovim naslovom, koju smo donijeli u posljednjem broju, imamo još dopuniti time, da će goja Vjera pl. Sa u e r početi u prvi mah sa gradjenjem pet vila. Temeljnim radnjama već bi bila prošlog tjedna otpočela, ali su nastale zapreke, jer nije bio potpuno zgotovljen nacrt zemljišta.

Ljetnikovci će se graditi po nacrtu arhitekta Lubynskog, a imalo ih bi se tijekom vremena sagraditi 19. Vile su projektirane u dva tipa: veliki imade dva stana po 3 sobe i kuhinju, manji tip samo po jedan stan.

Vatrogasna straža. U slučaju da dodje do užeg izbora, te bi najveći broj izbornika preko noći ostao u Samoboru, držat će u gasilani ovdašnje vatrogasno društvo požarnu stražu. Straža će se mijenjati svaka dva sata.

Onečišćenje vodotoka. Kr. zem. vlada izdala je naredbu upravljenu na kr. kotarsku oblast, prema kojoj je povodom izvida raznih vodotoka po izaslaniku kr. vladnog kulturno-tehničkog odsjeka konstatovano, da se otpaci raznovrsnih pecara bacaju u potočna korita, čime se ista onečišćuju, a ujedno se uništuje riba i t. d. Taj se postupak protiv ustanovama zakona o ribarstvu i vodnog prava, pa će se svaki štetočinac strogo kazniti u smislu postojećih propisa i zakona.

Brachium kod izbora. Radi uzdržanja mira i reda prigodom izbornog čina dolazi u Samobor u četvrtak poslije podne i eskadrona ulana sa 140 momaka i odgovarajućim brojem časnika.

Koliko je izbornika u samoborskom kotaru. U samoborskom 32. izbornom kotaru imade 3187 izbornika. Od toga otpada na upravni kotar Samobor 1773, a na upravni kotar Zagreb 1411.

Pogledom na pojedine općine redja se broj izbornika ovako: Samobor 247 izbor-

nika, Podvrih 471, Sv. Nedjelja 295, Sv. Martin 371, Stupnik 389, Sestine 191, Stenjevec u Vrapču 461, Brdovec 759 izbornika.

Broj izbornika prema glasilačkim odborima. Pred I. glasilački odbor spadaju izbornici iz upravnih općina Samobor, Podvrih, Sv. Nedjelja, Stupnik i Sestine; pred II. glasilački odbor izbornici iz upr. općina Sv. Martin, Stenjevec i Brdovec. Prema tome otpada na I. glasilački odbor 1593 izbornika, a na II. glas. odbor 1591. Broj izbornika iz pojedinih općina tako je slučajno podesan, da na svaki glasilački odbor dolazi gotovo točna polovina sviju izbornika. Razlika je samo za 2 izbornika, za koliko ih naime više imade I. glasilački odbor.

Vrelo skrenulo s pravca. Sa svog pravca skrenulo je poznato staro vrelo ispod Starog grada. Mjesto da teče žlijebom, kojim je dosele proticalo, našlo si put kraj samog žlijeba. Uslijed toga nastala je potreba, da se betonom osigura okolina vrela, te voda navrati u prijašnji pravac. Radnje će se doskora dovršiti.

Radnje na opć. zgradi. Trg. poglavarstvo dalo je uređivati hodnik uz službene sobe načelnika i blagajnika. Hodnik, koji je dosada bio otvoren, zatvorit će se staklima.

Broj duša u Samoboru na izb. dan. Samobor broji danas 2847 žitelja. Izbornika u kotaru koji imadu pravo glasa za nar. zastupnika, imade 3184 ili više za 337 negoli je u Samoboru stanovnika. Kad bi dakle svi ovi prispjeli u Samobor na dan izbora, bilo bi u Samoboru u jedan dan 6.031 duša. No do toga ne će doći, jer svi ne će doći jamačno glasati. Ali ako se uzme da će uz izbornike doći i drugi ljudi s njima vojništvo i t. d. u Samobor, može se sigurno zaključiti, da će broj ljudi u Samoboru na 28. listopada biti barem još jedamput tolik, koliko upće broji naše trgovište duša.

Školske neprilike u Sv. Martinu ne mogu se zbilja drukčije nazvati, nego neprilikama. Kako je već istaknuto, školski je odbor zaključio, da se iznajme dvije sobe Šilobodove za I. i II. godište, rad česa bi se namjestila učiteljica. Kr. kot. predstojnik g. Ključec sa kot. liječnikom izašao je u srijedu na lice mjesta, pa je povjerenstve konstatovano, da bi se rečeni stan mogao doista upotrijebiti za nuždu u školske svrhe. Ali vlasnik kuće traži za te dvije sobe 600 K godišnje najamnine! Sad je drugo pitanje, što će na ovu svotu zastupstvo. I tako je općini Sv. Martin baš sudjeno, da iz svojih školskih neprilika ne može ni makac dalje. A djeca stradavaju i čekaju, da im sine sunce nauke i istine.

Izborna gibanje u kotaru samoborskom u punom je jeku. Kandidati obdržavaju u svim općinama i selima pouzdane sastanke i izborne skupštine, koje barem za sada prolaze dosta mirno.

U samom mjestu Samoboru poznata su nam dosada samo dva pouzdana sastanka koja su dosada održana, pak ih kao lokalni kroničari registriramo. Prošle nedjelje održala je organizacija hrv. kršćanskih-socijala svoj sastanak u Gornjem kraju u krčmi Mije Novaka sa svojim drugovima iz Zagreba. Na sastanku odlučeno je, da će članovi glasati za Mirka Kleščića, a oni, koji to ne bi htjeli, da će se sustegnuti od glasanja. Bilježimo to po „Glasu Naroda“.

Prekojučer održan je drugi izborni sastanak u Samoboru. Sazvao ga je kandidat izvan stranaka dr. Ojuro Horvat u trg. vijećnicu, pa se na nj odazvalo do 60 izbornika, pred kojima je dr. Horvat razvio svoj program. Sastanku je predsjedao Ivan Levičar. Naručni prihvatili su to na upit Josipa Čopa kandidaturu dra. Horvata.

Ovaj tjedan, u koji pada sam izbor jamačno će se izborna agitacija razmahati još više nego dosada, pa će sigurno biti održano i više izbornih sastanaka i skupština u izbornom kotaru samoborskom.

Nova električna centrala u Sv. Nedjelji. Budimpeštanski nadinžinir Steller saopćio je načelniku grada Zagreba, da je izradio projekt za novu električnu centralu u Sv. Nedjelji. Pošto dolazi 25. om. u Zagreb, načelnik je g. Holjac sazvao za taj dan anketu.

Nijemi dječak. Oružnici iz Obreža zaustavili su u Remetincu petnajstogodišnjeg dječaka Ladislava Štefanca, koji je nijem, te nema uza se nikakih putnih isprava. Preslušavanjem na kotarskoj oblasti sa ovim dječakom obavilo se tako, da je dotičnik na svako pitanje odgovorio pismeno, a iz njegovih iskaza proizlazi, da je zavičajnik u Vrbovskom, a majka muše nalazi u Sarajevu. Vraća se iz Pulja, gdje je htio da stupi u mornaricu, pa je putem, ostao bez svih sredstava. Oblast ga je dala urediti, te ga obveznom putnicom uputila u Sarajevo.

Tužba na kruh. Primamo na uvrštenje:

Kruh građanske pekarnice iz Zagreba, koji se dovozi u Samobor za javnu prodaju po ovdašnjim nekojim sitničarima, ne ima dostatne čistoće, u prvom redu kora kruha je sva izmečkana od višekratnog pretovarivanja iz Zagreba do Samobora, a na tu zmečkanu koru se istodobno nabere množina vlakana od vreća tako, da si trošilac mora prije svega svaki hljeb očistiti, ako ga za uživanje upotrijebiti hoće.

Da se to kosi sa zdravstvenim mjerama to je naravno, pa upozorujemo javne organe, da se dopreme ovog kruha u pogledu čistoće više pregledaju i u tom pogledu shodne mjere izdadu, što je napokon u sadanje kritično doba radi prijeteće pogibelji od kolere — od neophodne nužde. V.

Griža u Farkaševcu? Kr. kotarskoj oblasti prijavljeno je, da se u selu Farkaševcu kod više seljaka pojavila zarazna bolest griža (dysentheria). Kako je ova bolest nesamo pogibeljna nego i sobzirom na prijeteću koleru sumnjiva, to je oblast smjesta u rečeno selo izaslala uredovnog liječnika Dra. Krnica, da istraži bolest. Liječnik je konstatovao nakon pomnjiva ispitivanja, da se u selu Farkaševcu ne radi o griži, nego da samo jedan seljak, Štefan Jakšić, boluje već preko 14 dana na crjevnom kroničnom kataru. Iz ovog slučaja katara nastali su i krivi glasovi, da u Farkaševcu vlada dysentheria.

Smrt u kamenolomu. Opet imamo zabilježiti jedan smrtni slučaj u kamenolomu, što se desio prošavše subote. Radnici zaposleni kod regulacije potoka Gradne, radili su u kamenolomu, koji je visok oko 80 m. Jednu pećinu, koja se nalazila na vrhu pješčanika, imali su radnici razoriti dinamitom. U času kad se svi radnici imadu brzo odatleći uslijed pogibelji, omaknu se nekako noga Janku Špeharu, koji se strmoglavi sa visine od 80 m, te osta na mjestu mrtav. Liječnik pokojnikova pokazala je na više mjesta teških rana, a razbijena mu je bila i lubanjska kost, iz koje je provirio mozak.

Krivi petokrunaš. Oružnička op-hoda izvidila je, da seljakinja u Slavoj gori Jana Mogulčić posjeduje jedan od olova potpuno izradjeni i krivotvoreni petokrunaš. Mogulčićka je izjavila oružnicima, da je krivotvoreni novac dobila od štelja iz istog sela, Alojza Lehpamera, a ovaj je pak izjavio, da mu nije poznato, otkuda ga je dobio. Prema tomu su daljni izvidi ostali bez uspjeha.

Prievojlo si tuđe piljenice. Seljakinji Apoloniji Majdačić u Stupniku gornjem nestalo je više komada hrastovih piljenica vrijednih 21 K. To se je zbiljo još mjeseca svibnja, a da se nije moglo doznati, tko je te piljenice odnio. Dne 13. o. m. pronašli su oružnici počinitelja u osobi seljaka Marka Meglaja iz istog sela. Meglaj se prijavlja kotarskomu sudu.

Cigani brano „svoj posjed“. Ciganin Miko Nikolić došao je prijaviti oružničkoj postaji u Samobor, da se u selu Domaslavcu nalaze dvije strane ciganske šatre sa ciganima, koji ne spadaju u ovdašnje

područje. Ti strani cige da su još tako drski i nasrtljivi, te su se s domaćima potukli. — Oružnici su pošli do Domaslovca, da izvide što je na stvari. Prijavljeni cigani već su bili međutim podbrusili pravcem prema Brdovcu, ali su zaustavljeni i dovedeni u Samobor pred kr. kotarsku oblast. To su Miško i Josip Nikolić iz Donje Bistre. Bila je sumnja, da se kod tih cigana nalaze i ukradeni konji, te da su s konjima mešetarili po kotaru, ali je kasnije utvrđeno, da su se samo besposleno doklatarili na „tudji posjed“, izagnani su u zavičajnu općinu.

Radi projačenja pritvoren je neki Franjo Lovrenčić u Rambergovoj ulici. Govori samo talijanski i njemački, a putnih isprava osim nekog poziva na sud, ne posjeduje.

Velika kradja rublja u Kotarima. U noći od 12. na 13. o. m. j. provaljeno je u komoru seljaka Janka Tandarića u Kotarima kbr. 23. Gotovo sva odjeća i rublje, što se nalazilo u komori odneseno je neragom. A bilo je tu muških kaputa i ženskih haljetaka, košulja, gaća, ponjava, platnenih i svilenih rubaca, vanjkušnica i t. d. U jednom kaputu nalazile se dvije krune. Vrijednost svih ukradenih predmeta iznosi znatnu svotu od 461 K 80 fil. — Potraga za počiniteljima ove provale i kradje ostala je bez uspjeha. Slučaj je prijavljen kot. sudu.

Ne da se otjerati. U nedjelju uveče došao je u staju ovdšnjeg gostioničara F. Fitera nepoznati jedan čovjek, koji kao da je namjeravao prenočiti. Kočijaš Josip Pinculić pokazao mu je vrata, no on se ponovo povratio u staju. Tako se dvaput odigrala ista igra, a trećiput sakrio se nepoznanac jednostavno pod jasje, ne htijući više izaći napolje. Na prijavu kočijaševu pritvoren je nasilni gost, koji je iskazao, da se zove Stjepan Klasnić, po zanimanju da je zidarski pomoćnik, a rodom iz Taborišća. Budući da nije imao uza se nikakvih isprava, presuđen je po kr. kot. oblasti na 2 dana zatvora.

Vozni red na samoborskoj željeznici od 1. listopada 1910. je slijedeći:

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb: u 6 i 9:30 sati prije p., i poslije podne, te u 6 sati uveče.

Nedjeljom i blagdanima polazi vlak još u 9 sati uveče.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 7:45 i 11:20 prije podne, 2:30 poslije podne, te 7:15 uveče.

Dopisnica uredništva.

„Općinar“. Vašu stvar smo poštom primili, ali ste se zaboravili potpisati. Mi iz principa ne možemo donijeti članaka, za koje se ne zna od koga potječu. To dakako još ne znači, da mora u samom listu izaći Vaš potpis. Izvolite nam se dakle javiti imenom.

S. H. Za Vas vrijedi to isto. Nema baš nikakva razloga, da se krijete, to manje, što naglasujete da ste prijatelj našega lista.

PROSVJETA.

Savremenik o Samob. Listu. Savremenik, izvršno uređivani mjesečnik Društva hrv. književnika osvrće se u oktobarskoj svojoj svesci, na Vrazov broj našega lista kao i uopće na Vrazovu proslavu u Samoboru.

Objava. Javijam pučkomu čiteljstvu, da je dostampana moja knjiga „Praktična provedba plemenitih vježbi u pučkim školama“.

Na taj mučan posao potaknula me malo ne posvemašna rasprodaja moje knjige „Praktična provedba diktata u pučkim školama“, kao i to, da učiteljstvu olakšam dosta teško posao i u tom smjeru.

Knjiga zaprema 8 tiskanih araka, a cijena joj je s poštarinom 1 K 60 fil. Naručuje se jedino kod potpisanih i to za

unaprijed priposlani novac samo poštanskom doznačnicom, dok je pouzecom ne šaljem radi velikog troška.

Mihovil Palmović, ravn. učitelj u Varaždinu.

Gospodarstvo.

Nabava simenthalske stoke.

(Dopis).

Hrv. seljačka zadruga u Stupniku nabavila je za svoje zadrugare kod kr. zem. vlade putem svoje matice „Hrv. poljodjelske banke u Zagrebu“ 13 junica simenthalske pasmine, dok je istodobno općinsko zastupstvo u Stupniku nabavilo dva bika iste pasmine.

Vladino povjerenstvo kupilo je ove godine simenthalsku stoku kod dviju tvrtki: Josipa Franka i Hausera u Donaueschingenu u Badenskoj kod izvora rijeke Dunava. Povjerenstvu se priključio kao izaslanik „Hrv. seljačke zadruge u Stupniku“ zadrugar Ivan Kralj.

Sveukupna stoka od 160 komada otpremljena je posebnim vlakom iz Donaueschingena dne 26., a prispjela je u Zagreb dne 28. rujna. U Zagrebu razdijeljena je stoka i otpremljena u pojedine krajeve kraljevine Hrvatske i Slavonije.

Seljačka zadruga razdijelila je isti dan junice žrijebom među naručitelje. Junice su dvogodišnje, visoka uzrasta i lijepo razvijene. Cijena je komadu nakon vladinog popusta 700 K.

Za nabavu simenthalske stoke podijelila je „Hrv. poljodjelska banka“ zadruzi u Stupniku zajam od 10.000 K. Taj će zajam zadrugari, koji su nabavili stoku isplatiti zadrugi u roku od pet godina uz kamatnjak od 6 i po posto.

Ovim je činom „hrv. seljačka zadruga u Stupniku“ otpočela svoje djelovanje na gospodarskom polju. Težište združnog rada prenijet će se sada kod ove zadruge na podizanje gospodarstva, a tek nuzgredni posao bit će podijeljivanje zajmova. Prava svrha hrv. seljačkih zadruga i jest gospodarski podizati hrvatskog seljaka i tim mu stvoriti uvjete bolje i sretnije budućnosti. Držeći se toga načela, otpočela je i zadruga u Stupniku svoj rad na gospodarskom polju a Gosp. d neka blagoslovi započeto djelo, pa marnim i naprednim gospodarima sjegurno uspjeh ne će uzmanjkati.

E. P—n.

Bjesnoća.

Piše Fr. Gabrek kr. kot. veterinar.

(Nastavak)

Obzirom na navedene poteškoće kod vijenja bjesnoće, preporučiti je u svim slučajevima, gdje vlasnik opazi na poj. sumnjivih znakova, da to psoto po mogućnosti odmah ne ubije, nego da ga priveže o jaki lanac i smjesti u koje mjesto kuda nitko ne prolazi, najbolje u kotac, komoru, podrum, koja mjesto valja držati zatvorena. Osobito je to važno u onim slučajevima, ako su ljudi ugriženi, da se što prije znade, da li je pas uistinu bijesan ili nije. Budući da bolest dugo ne traje — obično 5 do 6 dana — moći će svaki strukovnjak za dan dva na živom psu ustanoviti u velikoj većini slučajeva, ako je u istinu pas bijesan — bezdvojbno i sigurno bjesnoću. Na taj se način daje najprije ustanoviti bolest, pa će svaka oblast ugrižene ljude tim prije uputiti na liječenje ili zaštitno cijepljenje.

Za ovakove jadnike skupocjen je svaki čas, jer što prije budu cijepljeni, to je veća sigurnost da će ostati zdravi. Spomenuti mi je, da je u najnovije vrijeme dokazano, da je pasja slika 8 dana prije nego li se pojave prvi znaci bjesnoće, otrovna. Dakle i oni ljudi, koji su do osam dana prije obojenja psa, ugriženi, mogu biti okuženi, i one valja uputiti na zaštitno cijepljenje.

Zatvorimo li bjesno psoto u željezni kavez, pa ga promatramo, pružit će nam se

grozna slika te bijedne životinje. Primaknemo li psotu kojigod predmet, bilo drvo, zlatno pa makar bilo i usijano, sve je čvrsto zubima zahvatiti, da bi čovjek mislio, zubi će se skršiti. Mnoge životinje izgrizu i najtvrdije tijelo sve do kostiju.

Iza ovih znakova, koji imadu B—4 dana trajati, opaža se klonulost, a zatim slijedi kljenut pojedinih dijelova tijela, nastaje kljenut jezika, grkljana, nogu, a zatim njeg dijela tijela, uslijed čega ne može životinja više ustati, već se uzalud o prednje noge upire. U ovakovom stanju kljenuti i mršavosti za kratko će vrijeme umrijeti. Ovo bi bila obična slika bjesnoće psa, s izrazitim znacima. No imade i bjesnoća, koji ne pokazuju ovakovih izražavanja, pa ipak su bijesni. Imade pače rijetkih slučajeva bjesnoće, gdje će jedva dobro upućeni strukovnjak moći sigurno utvrditi bjesnoću.

Mnogi drže, da se razudba bjesne životinje može sigurno vidjeti, ali linija bjezbjesna. Do danas nije moguća razudba između razudbe ustanoviti bjesnoću. Razudba razudbe može se tek sumnjati na bjesnoću. Poradi toga šalju se glave ili mozak pasa na bakteriološko istraživanje. Ovo istraživanje može trajati dan-dva, a gdje traje 15—20 i više dana. Ustanovi li se bakteriološkim istraživanjem bjesnoća, tad je sigurno životinja bila bijesna.

(Nastavit će se.)

Odgovorni urednik: dr. Mijo Jurić.

Prodaje se

dobrovoljno kuća Gra
Poblize kod Franje Vrbiničkaka.

Jeftine limone

5 kom. za 20 fil.

Suježi liptovski sir

Pravi Ementaler Tropic
Parmezan sir.

Počam od danas svaki dan svijeće salama i kren kobasa.

Kuhane butine, hrvatske salame. Grozdice, bademe, lešnjike, čokolade, sadora, kave i ruskoga čaja preporučuje

V. Matot.

F. Wagner, NABOR

Prva hrvatska parna tvornica
štane robe i trgovina medom
u Samoboru

preporučuje prigodom Sviju Svecisvoju bogato skladište voštanih i stearin-sviječica sviju vrsta uz najumjerenije cijene.

Sviječica kao i dječica,

za grobove, najbolje vrste, preporučuje uz vrlo jeftinu cijenu

M. Škarek.

**Prvi Samoborski
umjetni mlin na čigre s valcima**

i tvornica ječmenove kaše.
Izrađuje najfinije pšenično brašno i ječmenovu kašu uz najjeftinije cijene, te se preporučuje cijenjenom općinstvu Samobora i okolice.

Andro Nagode, Samobor.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovackom rogu“

Novo i krasno uređene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilić, svratištar.

**Tko hoće piti dobar
pelinkovac (bermet)**

neka kupi samo svježe i dobre stvari za pravilnije pelinkovca preporučujem upravo pripjele sasvim svježe smokve, rošice, grozdice, vaniliju, orešak, bijeli i žuti šećer (kandis) itd.

V. Matota.

Opće poznata
Oaječka
**MARIJENA
MAST**

može se upotrijebiti protiv pluća, upaljeno i silikozno lice, za njegu rana itd.

Cijene jesu:
1 veliki lončić . . . . . K 1-
1 mali lončić . . . . . K -70

Čuži se pouzdan i to najmanje 2 velika ili 3 mala lončića.
Ličarski Majstorski zavod,
Ivana Gerverovića,
OSJEK I., Slavoljuba.
U Samoboru se dobiva u ljekarni
M. KLEŠČIĆA.

Štampari iz bolje knjižnice se u tiskari S. Šeka, Samobor.

E. Presečki, Samobor

javi ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg portland cementa

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:
100 kg. po K. 4-
50 kg. po K. 2-

Vreće zaračunavam po 50 fl., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam. Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još dalji popust i to prema utanačbi.

Preporučujući se, za što obilnije narudžbe, bilježim
veličovanjem
E. Presečki.

Razglednice samoborske te razne druge, kao umjetničke, razni vidici ruže, ljubovne, č. stike, djeca itd. — dobiju se najjeftinije u papirnici S. Šeka, Trg Leop. Salvatora.

Kupite
za
Kaselj
promuklost, sluzavost,
katar i kašalj hripavac
KAISER-OVE
prane karamele
sa tri omotke
6000 svjedoštvi od liječnika
i privatna potvrđuju
sigurni uspjeh.
Omot 20 i 40 fl., ovočnjak 60 fl.
Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆA
Ljekarnika u Samoboru.

Chloferrin okrepiljujuće sredstvo za slabe i nemoćne, te bolesne na želudcu. Boca od pol litre K 2-40.

Dr. Milana Biščana probavni prašak za želudac. Cijena kutiji 1 K.

Samoborska vinovica za jačanje mišica i odstranjenja umornosti. Kod trganja i protiv glavobolji. — Cijena boci 1 K.

Balsam protiv kurjim očima Sigurno sredstvo. Cijena boci 1 K.

Švedski kapl. Staro i prokušano sredstvo proti bolesti želudca i pomanjkanju teka. Boci po 1 K i K 1-60.

Samoborske pilule za čišćenje. Kutija K 1-20.

Praška za zube sve vrsti. Najfinije kelice za zube. Parfuma i sapuna samo najfinije vrste.

Razne medicinske specialitete i kirurškičke sprave. Mineralne vode uvijek svježe punjene dobivaju se u

ljekarni Mirka Kleščića
u Samoboru.

Bez konkurencije!
Nigdje ni bolje ni jeftinije!

Svoj k svome!
Samoborci, poduprite samoborski obrt!

1 kg bijelog samoborskog kruha 18 nvč.
1 kg raženog samoborskog kruha 16 nvč.

Najraznovrsnije pecivo, fino, ukusno, priznato najbolje kvalitete proizvodi i prodaje

I. hrvatska uzorna pekarnica u Samoboru
Eduarda Presečkoga.

Preporučujem p. n. općinstvu moje skladište svakovrsnih

optičkih predmeta

kao n. pr. očala, cvikera, povećala, statka za očala i cvikere svih brojeva. — Na skladištu držim žepne i zidne ure sjačalice, više vrsti bradilica, te prodajem iste uz jednogodišnje jamstvo.

Popravci obavljaju se točno i brzo uz najumjerenije cijene.
IVAN ŠUBNIK, ugar, Samobor.